

Hírek

Matematikus–mérnök képzés a Miskolci Egyetemen

A Miskolci Egyetem (ME) és a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem (KLTE) közös matematikus–mérnök képzést indít az 1992/93. tanévvel kezdődően.

A képzés általános célja olyan egyetemi szintű gépészmérnök-képzés, amely mély természettudományi alapok és a gépészmérnöki tudományterületen széleskörű ismeretek elsajátítására a tudomány és a technika eredményeinek gyakorlati hasznosításához szükséges felismerési és alkalmazási készség kifejlesztésére, s a megvalósításhoz szükséges gyakorlati módszerek megismerésére irányul.

Speciális célja olyan gépészmérnökök képzése, akik a legfontosabb és leghatékonyabb (számítógépes) alkalmazott matematikai módszerek és az ehhez szükséges mélyebb elméleti alapok birtokában jártasak a matematikai módszereket igénylő tervezési és alkalmazási feladatok megoldásában. Az alapos mérnöki és természettudományos informatika közgazdasági és szervezési ismeretek lehetővé teszik, hogy a végzett hallgatók olyan modern mérnöki munkakörökben helyezkedjenek el, amelyben szervezési, információs rendszerek tervezésével és üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat, illetve számítógépes mérnöki tervezési feladatokat kell ellátni.

A mérnökök képesek lesznek a gyökeresen átalakuló ipar gyors változásainak követésére és az új, alapvetően számítógépes módszerek elsajátítására és alkalmazására. A végzettség konvertibilitását elősegítendő, a szokásos nyelvi képzésen túl, lehetőség lesz egyes tárgyak angol nyelven történő hallgatására is.

Az alkalmazott matematikai (operációkutatás, numerikus módszerek, párhuzamos algoritmusok, stb.) és néhány alapvető, alkalmazási terület (mechanika, áramlástan, mérnökfizika, stb.) megismerése a "matematikus mérnök" című szakismereti blokkban történik.

A hallgatók alkalmazási lehetőségeit választható tárgyak segítik. Ezek például a mesterséges intelligencia, a végelem-módszer, a dinamikus rendszerek szimulációja, az anyagmozgatás, a szerkezetoptimalizálás, a képlékenyalakítás elmélete.

Az átlagosnál mélyebb természettudományi (matematikai, fizikai, kémiai) alapozás a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen történik az első évben. Ezt követi a Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Karán a gépészmérnöki alapismeretek blokk, a matematikus mérnök szakismereti blokk, valamint a választható kiegészítő szakismereti blokkok elsajátítása. A 10. félévben a hallgatók a diplomatervük témájától függően ismét választhatnak, hogy a Miskolci Egyetemen vagy a KLTE-n folytatják-e tanulmányaikat, de a Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Karán kapnak okleveles gépészmérnöki diplomát.

A matematikus–mérnök képzésre matematikából kifejezetten jó képességű, a mérnöki tudományok iránt érdeklődő hallgatók jelentkezését várják. A jelentkezést a Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Karára kell benyújtani, de kérjük, hogy a jelentkezési lapra írják rá, hogy "ME–KLTE matematikus–mérnök képzésre jelentkeznek."

Általános iskolás fizika verseny

Az Eötvös Fizikai Társulat kéri, hogy az Öveges József fizika versenyre való fölkészüléshez az alábbi kiadványokat használják a tanulók:

1. Zátanyi Sándor: Középszintű fizika feladatok a fizikából

Megrendelhető: Apáczai Kiadó, Celldömök, Gábor Áron u. 7. Ára: 110,- Ft.

2. Bonifertné és társai: Fizikai feladatok gyűjteménye

3. Hogyan oldjunk meg fizikai feladatokat?

4. Horváth Árpád: A megkésett világhír (Jedlik Ányos élete)

Ez utóbbiak megrendelhető:

Mozaik Oktatási Stúdió

6723 Szeged, Debreceni u. 3/b. – Tel.: 28–247

Megalakult a TANOSZ

A Tankönyvesek Országos Szövetsége, a TANOSZ tankönyvírókat, kiadókat, kritikusokat és a tan-

könyvek terjesztésében vagy használatában érdekelt pedagógusokat, illetve szervezeteiket tömöríti 1991. október 4-étől, megalakulása napjától.

Máris mintegy 150 tagja van, ebből 37 intézmény, főként olyan iskola vagy kiadó, amely friss, újszerű tananyagkínálat és tankönyvválaszték előállításában érdekelt.

29 kis és nagy kiadó küldte el "tankönyvtermését" arra a kiállításra, amely – kifejezvéen a jelenlegi felemás állapotot – a "Tankönyvek iskolára várva" elnevezést kapta. Egy hétig áll az ELTE Ajtói Dürer sori központi könyvtárban, majd "vándorkiállítás" válva városról városra, iskoláról iskolára jár. E kiállítás mindennél fényesebben bizonyítja, hogy hazánkban is (ismét) megindult a tankönyvkiadási verseny, egymást inspiráló, a minőséget fölfelé húzó választékkal alakul, eddig – vagy csupán az emlékezetben – élő tankönyvpiac.

A TANOSZ-ba egyébként mindenki szellemi "termékével" – legyen szervezet vagy iskola, tankönyvíró vagy kritikus – dedikált alkotásával léphet be. Így sajátos, talán a világon is egyedülálló gyűjteménnyel egészül ki Közép-Európa legnagyobb tankönyvi különgyűjteménye, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum százezer kötetet is meghaladó Tankönyvtára.

Az érdeklődők a következő címenek szerezhetnek be TANOSZ belépési űrlapot: *Nemzeti Szaklépzési Intézet Programiroda*

1087 Budapest, VIII.

Berzsenyi Dániel u. 6.

Telefon: 1114-100, vagy

ELTE TTK Neveléstudományi Tanszék

1146 Budapest, XIV.

Ajtói Dürer sor 19-24.

"A" épület III. 307.

Karlovitz János szervező.

Hannover, I. Európai Gyermekek és Ifjúsági Video- és Filmfesztivál

Ez az attraktív rendezvénysorozat a már közel egy évtizede rendkívül eredményesen működő, hazai fesztiválok rendezésével is kitűnő *Bundesweites Schülerfilm- und Videozentrum* kezdeményezésére zajlott le november 6-10-ig. Magyarországot a *Szent László Gimnázium* (Budapest) négytagú csapata képviselte *Papp László* tanár úr vezetésével. A fesztiválra meghívást kapott munkáik közül egy lírai etűd-csokor: az *Eső*, a *Vonat* és a *Fény-árnyék*. A közeljövőben a résztvevők személyesen is

beszámolnak majd e lap hasábjain tapasztalataikról, élményeiről.

Budapest, tavaszi műhelytalálkozó

VI-FI, azaz video és filmműhelyek hozzák el munkáikat, reméljük, HI-FI szintű új produkcióikat. Ezt nem tréfaképp említettük: a technikailag legegyszerűbb gyerek-és ifjúsági film is lehet – igenis! – gondolatilag, hatását tekintve HI-FI!

1992 koratavaszi szervező *Véssey Antal* tanár úr (*Bródy Imre Gimnázium, Budapest*) csapatával, valamint a *Magyar Médiapedagógiai Műhely* közösen, hogy összejövetelt szervez gyermek- és ifjúsági filmeknek, videósoknak.

A rendezők szándéka szerint nem újabb fesztivál lesz ez zsűrivel és díjakkal, hanem – a *HUNGARODIDACT* szakmai napjához hasonlóan – igazi műhelytalálkozó. Szeretnénk számbavenni, mi történt a *Zánkai Szemle* óta, hogyan alakult a műhelyek élete, milyen újabb munkáik vannak, milyen külföldi fesztiválokon vettek, illetve fognak részt venni.

Ezzel kapcsolatban egy öröndetes hír: a *Valenciai Nemzeti Fesztivál* meghívására *Véssey* tanár úr hattagú csapattal és a *Két kereszt* produkcióval 1992 júniusában Spanyolországba utazik. A *Brassó utcai*ak – ugyancsak meghívás alapján – a *Spénót* című produkció képvisel.

A *Tavaszi Műhelytalálkozóról* még előzetesen hírt adunk – ezúton is hívunk minden érdeklődőt! –, eredményeiről beszámolunk.

Tájékoztató az Informatika – Számítástechnika Tanárok Egyesületéről

1. Az *Informatika – Számítástechnika Tanárok Egyesülete* társadalmi szervezet, mely jellegét tekintve *mozgalom* (a továbbiakban *mozgalom*).

2. A *mozgalom* tevékenysége kiterjed a Magyar Köztársaság egész területére.

3. Kapcsolatot tart a hasonló céllal működő nemzetközi szervezetekkel.

4. Székhelye: Budapest.

5. Bélyegzőjének felirata: Informatika – Számítástechnika

Tanárok Egyesülete
1082 Bp. Horváth Mihály tér 3.
Elnök: Fegyő Tibor,
Budai Nagy Antal Gimnázium,
Titkár: Ámon Ottó

A mozgalom megalakításáról

A fővárosi középfokú intézmények és általános iskolák informatikát és számítástechnikát oktató tanárai évente több alkalommal összejönnek a szakma aktuális kérdéseinek megvitatására. Ezeken az értekezleteken rendszeresen és ismételt napirendre kerülnek azok a szakmai problémák, melyek megoldása évek óta húzódik. Ezeket a pedagógusok által felvetett gondokat az előző társadalmi rendszer oktatási struktúrájában nem sikerült megoldani. A rendszerváltás folyamatában is csak arra számíthatnak a pedagógusok, hogy esetleg nagyobb lesz a lehetőségük a szakmával kapcsolatos gondjaik öntevékeny megoldására, vagy legalábbis a megoldás befolyásolására. Főként ezek voltak azok az előzmények, melyek a mozgalom megalakításához vezettek.

Az alapító tagok kellő mérlegelést követően döntöttek a mozgalmi forma mellett. Tették ezt mindazért, mert ez a társadalmi szervezeti forma adja a legtöbb jogi lehetőséget céljaink eredményes megvalósítására. A mozgalomnak van lehetősége jogszabály kezdeményezésére és tervezet véleményezésére. A jogszabály kezdeményezéssel a hivatalos szerveknek érdemben kell foglalkozni és formalizált eljárási lehetőségek is vannak a jogalkotásban az érdekvérvényesítésre.

A mozgalom célja

1. A közoktatásban a társadalmi igényeket kielégítő informatikai – számítástechnikai képzés

a) összehangolása, szakmai befolyásolása,
b) s a képzés során felmerült feladatok, tevékenységek koordinálása.

2. Szakma érdekvédelmi feladatainak ellátása.

3. Az informatikát – számítástechnikát oktatók s az oktatási tevékenységet szolgálók érdekvédelme.

4. Alapítványok társadalmi szervezetek, intézmények és egyéb jogi személyek akcióegységének szervezése a mozgalom céljainak eredményesebb érvényre juttatásáért.

A mozgalom cselekvési területei

1. Informatikát, számítástechnikát oktatók érdekvédelme:

a) Biztosítani az oktatók részére a dinamikus fejlődő és változó hardware és software környezet megismerését.

b) lehetőséget teremteni az oktatók munkaeszközeinek kedvezményes biztosítására.

c) Az oktatási intézményekben a számítógépes környezetnek megfelelő munkakörülmények kialakítása.

2. Informatika – számítástechnika a közoktatásban.

a) Informatika, számítástechnika helyének egyértelmű rögzítése az oktatási struktúrában.

b) Továbbképzés elveinek és rendszerének kidolgozása és értékelésében.

c) Véleményezési jog a pályázatok kiírásában és értékelésében.

d) Véleményezési jog az országos szintű verseny kiírásában, értékelésében.

e) Ezen a szakterületen a közoktatás részét vagy egészét érintő fejlesztéseknél, változtatásoknál szükség van az ISZE közreműködésére, jóváhagyására, esetenkénti kezdeményezésre.

3. Tanterv, taneszköz, tankönyv.

a) Alternatív tantervek közvetítése, készítése, ajánlása, terjesztése.

b) Alternatív tankönyvek írásának, lektorálásának, kiadásának, forgalmazásának szervezése.

c) Demonstrációs anyag gyűjtése, terjesztése.

4. Érdekegyeztetés

a) Segíteni az iskolákat a számítógéppark gazdaságos üzemeltetési körülményeinek kialakításában.

b) Az oktatók szakmai jogsegély szolgálatának ellátása.

c) A pedagógusok érdekeit képviselő szakszervezeti mozgalmakkal és egyéb érdekvédelmi szervezetekkel való kapcsolatfelvétel.

5. A mozgalom kapcsolatrendszerének szervezése

a) Megkeresni az optimális együttműködési lehetőségeket az oktatási intézmények, valamint a szakterületünkhöz tartozó különböző gazdasági formációk között.

b) Bevonni a mozgalom hatáskörébe azokat a társaságokat, egyesületeket, alapítványokat, amelyek biztosíthatják az anyagi hátteret a mozgalom működéséhez.

Segélykérés

A Brassói Füzetek évharmadonként jelenik meg több ezer példányban. Első négy évfolyamának számai szamizdatként egyetlen írógéppel készültek. Így csak néhány tucat jelenhetett meg. A lap legfontosabb céljai, hogy a brassói és környékbeli magyarságot erősítse, próbálja megakadályozni a végleges és teljes leszakadást a magyarság egészétől; hogy mindabból, ami az elmúlt évtizedekben

nem jelen(het) meg Erdélyben, a legfontosabb, ma is aktuális írásokat közreadja; hogy a múltat segítsen fölleltározni az elmúlt évtizedek történelmi jelentőségű adatainak összegyűjtésével és – részleges – közreadásával. Főszerkesztője Bencze Mihály matematikatanár.

A lap megjelenését az általános nehézségeken túl az is hátráltatja, hogy a brassói nyomdának nincs magyar szedője, tördelője. A soron következő szám kézírata tavaly decemberben került a nyomdába és idén áprilisban kapta vissza a szerkesztőség avval, hogy nem szedik ki (ólomtechnológia). Diákok segítségével sikerült számítógépre vinni a kéziratot (128 nyomtatott oldal) egy winchester nélküli XT-n. Az anyag szerkesztését és tördelését egy kölcsönkért számítógépen Budapesten végeztük, és saját költségesen nyomtattam ki a nyomdakész példányt – eddigre ósz lett. Az ofszetnyomda különböző huzavonák után 1992 január közepére vállalta a következő szám elkészítését.

A lap első nyomdai számának költségeit a szerkesztő bizottság adta össze. A második számot az első bevételéből lehetett kiadni. Az infláció és a nyomdai időhúzás miatt a 3. szám az előző bevételből nem fedezhető, ha a nyomdai előkészítést nem tudtam volna megcsinálni, a lap azonnali halálát jelentette volna. Erkölcsei-szellemi segítséget többektől kap(t)unk, gazdasági-anyagi segítséget eddig még nem kértünk.

Egy Brassóban rendelkezésre álló fekete-fehér DTP-re alkalmas számítógép és lézernyomató nemcsak a *Brassói Füzetek* előállításában jelentene nagy segítséget, hanem a környékbeli magyar sajtó számára is hozzáférhető lenne, hisz nem kötjük le annak teljes kapacitását. Vannak Brassóban olyan magyar fiatalok, akik foglalkoznak számítástechnikával és ilyen irányú továbbképzésüket én is vállalnám. Ilyen célra hosszabb távon is kitűnően megfelel félprofi konfiguráció: pl. a következő: AT386/20MHz, 2 Mbyte RAM, 80 Mbyte HDD, 1.2Mbyte és 1.44Mbyte FDD, SVGA, PostScript lézernyomató. Tudjuk, hogy az anyagi lehetőségek nem korlátlanok, és megelégednénk egy egyszerűbb összeállítással is, amely kb. a következő elemeket tartalmazná: AT286/16MHz, 12 Mbyte RAM, 40 Mbyte HDD, 1.2Mbyte FDD, mono VGA, HP LaserJet II v. III nyomtató, ez is óriási előrelépést jelentene.

Évek óta tanítja vagyok annak, hogy milyen hősies munkát végez Bencze Mihály, mint – még csak – három gyermek apja, mint matematikus, mint tanár és mint a *Brassói Füzetek* főszerkesztője a magyar kultúra terjesztése, megóvása terén.

Diákjainak saját költségén oszt (magyar) jutalomkönyveket, magyar együttesek lemezeiből álló gyűjteményéből évek alatt sok száz kazettát másolt már a tanulóknak, a legjobbaknak külföldi táborokat, iskolalátogatásokat szervez stb. Ráadás: felesége december elejétől munkanélküli.

Mindennemű segítséget örömmel fogadunk és előre is köszönünk.

A Hipstern – Brassói Füzetek
készülő 1991/3. számának tartalmából:

Reményik Sándor: Eredj, ha tudsz!; Elpártolt lilomszál; Illyés Gyula: Hajszálgökörek; Mindszenty József: A vallás nem magánügy; Bálint András: A barcasági csángó magyar nép története; Gáspár Simon Antal: Keresztelés a bukovinai magyaroknál; Domokos Pál Péter: Márton Áron; Nagy János; A csángó szobor története; 200 éve született Széchenyi István; Mécs László: Puhány; Dr. Orbán Béla: Homo religiosus; Biró László: Nehémiás, a csüggedők vigasztalója; Bencze Mihály: A székely himnusz története; Dimény László: István, a király...; Szabó Sámuel: A brassói zsidóság története; Römer K. & Köpe Cs.: Magyar vagy székely rovásírás; Bartis Ferenc: Rácsok között Romániában; Popper Péter: A nap ápolása; Sebestyén Zsuzsa: Kínai asztrológia; Szász Csaba: Visszatérés az időben.

ifj. Keszthelyi András
a Brassói Füzetek munkatársa
1042 Budapest
Árpád út 173.
T.: 169-9328

Nemzetközi magyar matematikai verseny

Századunk magyarságának megadatott, hogy akaratától függetlenül is többféle matematikai tanítási módszerben nevelhette-nevelheti utódait. Aból kiindulva, hogy az erdélyi magyarság megismerhette, megtanulhatta azt a matematikai módszert, ami a román matematikusokat világszínvonalra emelte; átadhatja ezt a világon élő magyar matematikusoknak. Hasonlóan a Kárpátalján élő magyarok átadhatják a híres orosz matematikai módszereket, a Felvidéken élők pedig megismerhetik a cseh és szlovák; a Vajdaságban élők a jugoszláv metódusokat. A világ többi részén lakók az angol, francia, amerikai stb. matematikai módszereket mutathatják be.

Ez a történelmi tény indokolta teszi egy nemzetközi magyar matematikai verseny rendezését. A versenyt legalább egyhetesre kell tervezni. Őt napon át a világ különböző égtájairól jött matematikusok bemutatják az illető ország matematika tanítását, cikkeket, újdonságokat, módszereket, feladatmegoldásokat stb. Így öt napig tanítanak a világból idejött, matematikai képességekkel megáldott tehetséges diákokat. (Lehetne ezt 10–14 napos tábor formájában is megrendezni.) Utolsó előtti napon lenne a 4–5 órás verseny (írásban, magyar nyelven) a gimnáziumi osztályok szerint. Minden osztály hat feladatot kapna: egyet (esetleg kettőt) készítené Magyarország, egyet Erdély, egyet Felvidék, egyet a Vajdaság, és egyet a világ többi részén élő magyarok. Utolsó napon lehetne az eredményhirdetés és a feladatmegoldások bemutatása, a díjak kiosztása, esetleg ösztöndíjak odaítélése is.

Mindenki hazája matematikatanítási módszerének megfelelő feladatot javasolna, így minden diák kötelezve érezné magát arra, hogy megismerje a szomszédos országokban folyó tanítást is. Ez szükségessé tenné az illető országok magyar nyelvű matematika tankönyveinek beszerzését, az ott megjelenő magyar- és idegennyelvű matematikai lapok bemutatását, megismertetését. Ez üzlet is lenne, de ismerkedési, barátkozási lehetőség is a világ különböző részein élő magyar matematikusoknak, diákoknak egyaránt.

Amikor Szegeden ötletemet eladtam, *Oláh György* komáromi matematikatanárban rögtön megértő barátira leltem. Ő javasolta, hogy az első ilyen versenyt Komárom (Szlovákia) rendezze meg 1992. március végén. A pontos dátumról mindenkit értesítünk. Tavaszig minden ország megtarthatja a selejtező versenyét, így készen lesz a matematikai kiscsapata.

Szponzorok, segítőársak jelentkezését várjuk!

Köszönettel
Bence Mihály
str. Harmanului nr. 6
2212 Sacele 3, jud. Brasov, Románia
Tel.: 40-2-271032

A megújuló Kis Matematikusok Baráti Köréről

A *TIT Pest Megyei Egyesülete* a nagy hagyományokkal bíró *Kalmár László* országos szervezésű általá-

nos iskolai matematikai versenyt felkarolja, és nemcsak megszervezi, lebonyolítja, hanem a tehetőség gondozásához, a versenyekre való előkészületekhez vadonatúj, neves szakemberek által készített, korszerű feladatgyűjtemény-sorozatot, úgynevezett munkafüzeteket ajánl.

Ezek a füzetek 5. osztálytól 8. osztályig évfolyamonként biztosítják 16–16 foglalkozásra a feladatsorokat a szakköri munkához. A szakkörvezetők számára évfolyamonként módszertani ajánlás és részletes útmutatók is készülnek. A *TIT Pest Megyei Egyesületét* külön elismerés illeti azért, hogy a tanulók részére 50–60 forintért biztosítja a munkafüzeteket, amely összeg a mai árak mellett igazán szerénynek mondható.

Ajánljuk a munkafüzeteket minden szakkört, matematikai előkészítőt, fakultációt vezető kollégának, sőt kitűnő kiegészítő anyag a szakosított matematika tantervű osztályokban tanuló diákok és az ott tanító tanárok számára is.

A kiadányok után a következő címen lehet érdeklődni:

Oláh Józsefné
TIT Pest Megyei Egyesülete
1447 Budapest, Pf. 588.
Tel.: 1-383-544.

Diákirók és Diákköltők Országos Találkozója

A *sárvári Tinódi Gimnázium*, *Sárvár város önkormányzata* és az *Írók Szakszervezete* 1992-ben is megrendezi a *Diákirók és Diákköltők Országos Találkozóját* középiskolások számára. Pályázni műfaji és tartalmi megkötés nélkül (vers, próza, tanulmány, riport, műfordítás) lehetőleg géppel írt művekkel lehet január 15-éig, az *Írók Szakszervezete* címén (1068 Budapest, Gorkij fasor 38.).

A kimagaslóan szereplő művek szerzőit meghívják az országos találkozóra, Sárvárra 1992. április 9–12 között. A díjkiosztásra és az eredményhirdetésre is ott kerül sor.

Tájékoztatjuk az érdeklődőket, hogy az 1991. évi találkozó antológiáját megjelentették *Vetetlen* égen címmel. Ára 90,- Ft.

Megrendelhető Joó Alfréd címén:
9600 Sárvár
Batthyány u. 19–21.